

EPIAŞ

Yenilenebilir Enerji Kaynak Garanti (YEK-G) Sistemi ve Organize YEK-G Piyasası

İstanbul Ticaret Odası
Webinar

20.05.2021

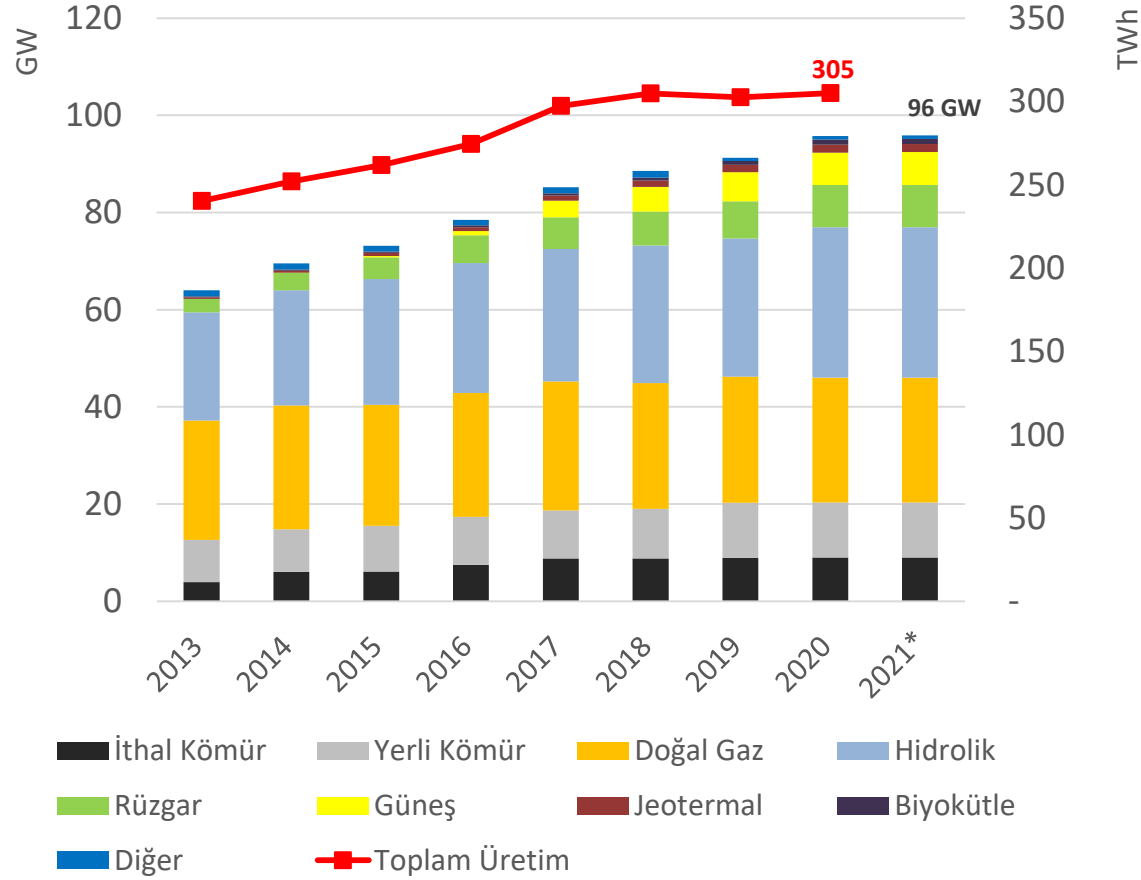

- Türkiye Kurulu Gücü ve Elektrik Üretimi
- YEK-G Sisteminin Amaçları ve Genel yapısı
- YEK-G Belgesinin Kullanım Alanları
- Neden YEK-G Belgesi?
- YEK-G Belgesi
- Yeşil Tarife (YETA)
- Sistemin Öncesi ve Sonrası
- YEK-G Sisteminin Kazanımları
- Nihai Tüketicilerin YEK-G Belgesi Temini

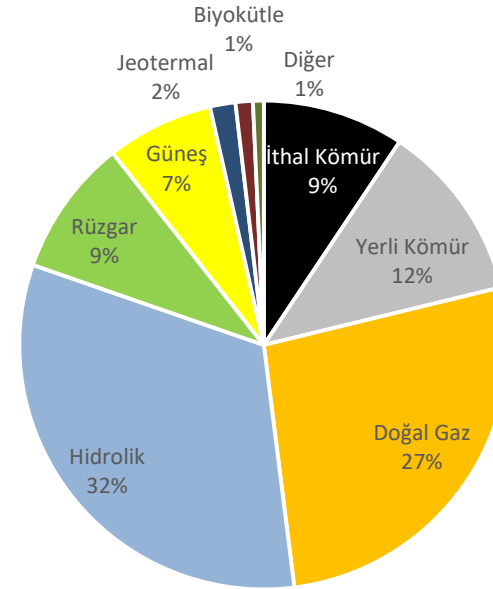

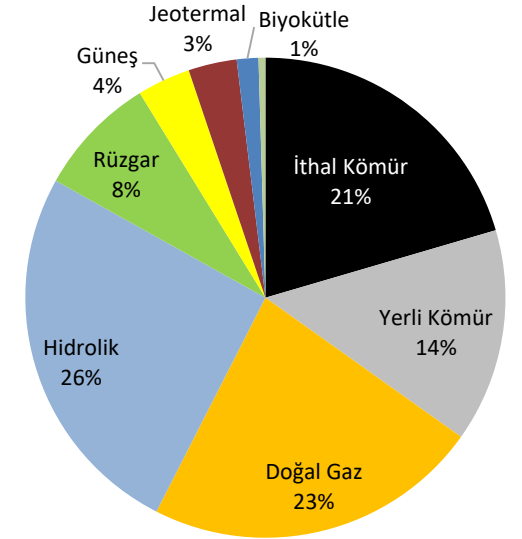
Kurulu Güç ve Elektrik Üretimi

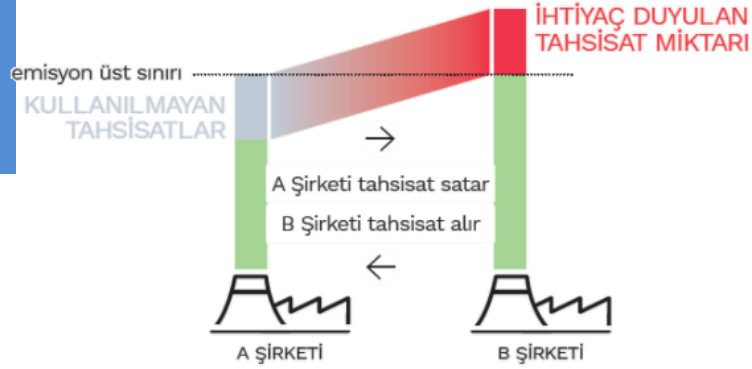
Toplam Kurulu Güç – 96 GW

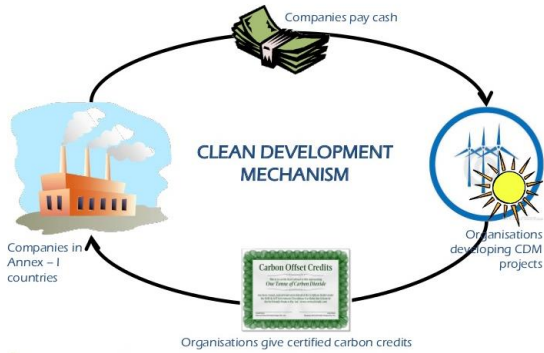
Elektrik Üretimi – 305 TWh

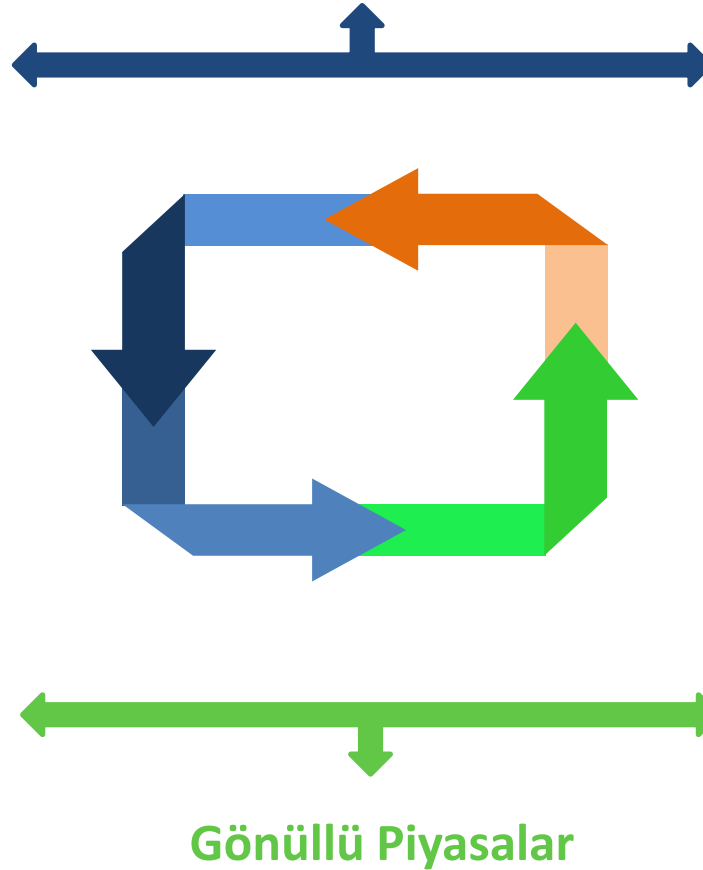
Emisyon Ticaret Sistemi

Emisyon Azaltım Kredileri

Zorunlu Piyasalar

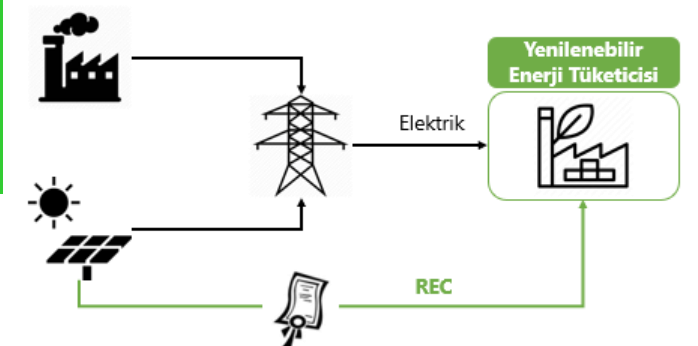

Gönüllü Piyasalar

Karbon Vergisi

Yenilenebilir Enerji Sertifikaları

YEK-G
Sisteminin
Amaçları

Sisteme dahil olan **lisans sahibi yenilenebilir üretim tesislerinin** şebekeye verdiği her 1MWh'lik **belgelendirilebilir** enerjiye ait özelliklerin kaydedilerek belgelendirilmesi aracılığı ile son tüketicilerin ve tedarik şirketlerinin tüketmiş oldukları enerji kaynağının takip, ispat ve ifşa edilerek garantilenmesini sağlamaktır.

Üretici
Açısından

Elektrik Üretim ve Tüketiminde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının kullanımını arttırmak

Tedarikçi
Açısından

Tedarik Şirketleri son tüketicilerine sağladıkları elektriğin kaynağını ifşa etme yükümlülükleri kapsamında portföylerinde yenilenebilir enerji olduğunu doğrulamak

Tüketici
Açısından

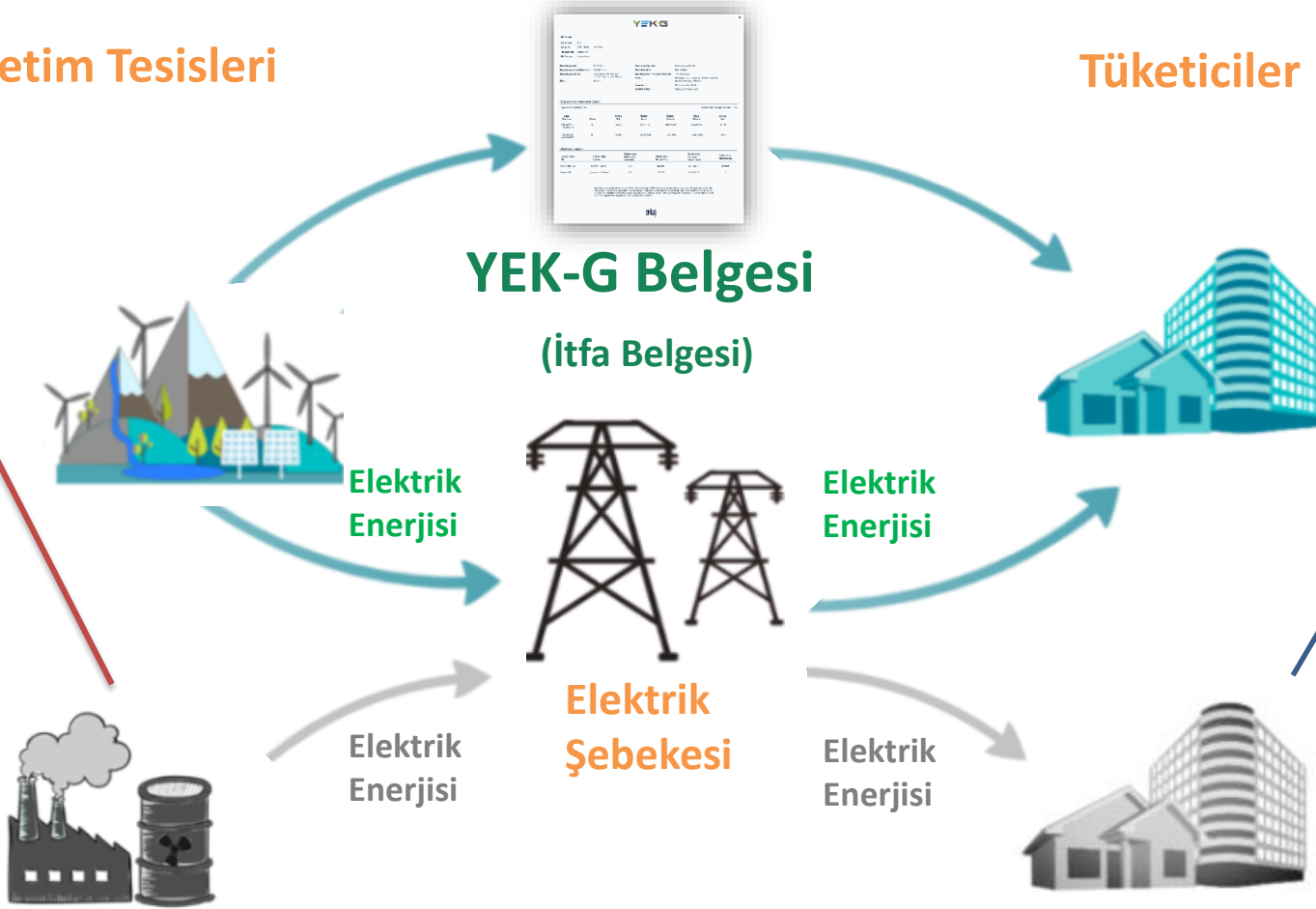
Çevreyi korumak
Tüketicinin, satın aldığı enerjinin kaynağı hk. Bilgilendirilme imkanı
Elektrik ürünleri hakkında tercih seçeneği

YEK-G Sisteminin Genel Yapısı

Üretim Tesisleri

Tüketiciler

YEK-G Belgesi
(İtfa Belgesi)Elektrik
EnerjisiElektrik
EnerjisiElektrik
ŞebekesiElektrik
EnerjisiElektrik
Enerjisi

- Elektrik yapısı nedeniyle (aynı iletim ve dağıtım şebekesi) tüketiciye ortak bir elektrik şebekesinden verildiğinden dolayı üretilen, iletilen ve evlerimize dağıtılan elektriğin kaynağını niteliğinden dolayı takip etmek imkansızdır.

- YEK-G sistemi üretilen enerjinin üreticiden tüketiciye kadar ki süreci takip etmek amacıyla tasarlanmıştır.

Neden YEK-G Belgesi?

Çevre Bilinci

Üretici ve Tüketiciler arasında güven artarak, tüketiciler satın aldıkları ürünlerin çevreye zararsız olduğu bilincinde olacaktır.

Ülke Ekonomisine Katkı

Şirketler, yerli kaynakları destekleyerek ülke ekonomisine katkı sağlanmış olacaktır.

Marka Değeri

İklim değişikliği ile mücadele yolunda, şirketlerin satın aldığı elektriğin yenilenebilir kaynaklardan üretildiğini ispatlayan YEK-G Belgesi; Şirketin itibarını ve müşteriler ile olan iletişimi güçlendirerek markaya olan güvenirliliği arttırmaktadır.

YEK-G Belgesi	
Belge No:	10000000000000000000
Belge Tarihi:	01.01.2020
Belge Durumu:	10000000000000000000
Belge Sahibi:	10000000000000000000
Belge Alınan:	10000000000000000000
Belge Verilen:	10000000000000000000
Belge Tutarı:	10000000000000000000
Belge Tutarı (MWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (kWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (GWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (TWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (PWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (EWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (MWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (kWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (GWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (TWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (PWh):	10000000000000000000
Belge Tutarı (EWh):	10000000000000000000

Liderlik

Şirketler, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullandıklarını ispatlamalarıyla, enerji nitelik sertifikalarının avantajlarından yararlanarak rakiplerinin bir adım önüne geçmektedir.

Şeffaflık

YEK-G Belgesiyle birlikte, yenilenebilir enerjinin üretimden tüketimine kadar geçen aşamaların kaydı ve takibi ile şeffaflık artırılarak, çevre duyarlılığı kapsamında şirketlerin, müşterileri ve halka karşı olan sorumluluk bilinci sağlanmaktadır.

Farkındalık

Sürdürülebilirlik döngüsüne katkı sağlanır ve kurum içi farkındalık sağlanmış olur.

Karbonsuzlaştırma

Karbon-Nötr bir geleceğe katkı sağlama, iklim değişikliğini önlemede rol alma

Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilir bir geleceğe katkı sağlama

YEK Teşviki

Yenilenebilir enerji yatırımlarını teşvik etme

Yeşil Enerji Garantisi

Kurumsal şirketlerin, sürdürülebilirlik raporlarına ve çevreci yaklaşımlarına istinaden tüketicilerinin ve/veya müşterilerinin yenilenebilir enerji kullanımlarını garantilemesi

Sürdürülebilirlik

YEK-G Belgesinin, Şirketlerin uluslararası sürdürülebilirlik raporlamalarında kullanılması için çalışmalar sürdürülmektedir.

RE 100**Renewable
Energy 100****CDP****Carbon
Disclosure
Project****Global
Reporting
Initiative**

Uluslararası raporlama kuruluşları olan RE100-CDP-GRI'nin sayfasında yer alan şirketler kendilerine prestij sağlamaktadır.

Prestij

Karbon Ayak izi

Kyoto Protokolü kapsamında yayınlanan Sera Gazı Protokolü ve ISO 14064'e göre karbon ayak izi, ikincil (dolaylı) olarak oluşmasına göre hesaplanabilmektedir.

Karbon ayak izi hesaplamasında Kapsam 2'de kullanılan enerjinin yenilenebilir enerji kaynaklarından olduğunun YEK-G Belgesi ile ispatlanması hedeflenmektedir.

Kapsam 2 Hesaplaması

KAPSAM-1

- Proses Emisyonları

KAPSAM-2

- Satın alınan Elektrik

KAPSAM-3

- Enerji dışındaki tedarikçi emisyonları (nakliye, dağıtım vb.)

İHRAÇ

Sisteme katılım sağlayan üretim tesislerinin her 1 MWh'lik enerji üretimlerine karşılık **EPIAŞ tarafından oluşturulan YEK-G Belgelerini** ifade eder.

TRANSFER

Sistem katılımcılarının hesaplarında bulunan YEK-G belgelerini diğer **hesap sahiplerine transferini** ifade eder.

İTFA

Sistem katılımcısının son tüketicisine ait yenilenebilir enerji kullanım iddiasını doğrulamak için **YEK-G belgesi kullanım işlemini** ifade eder.

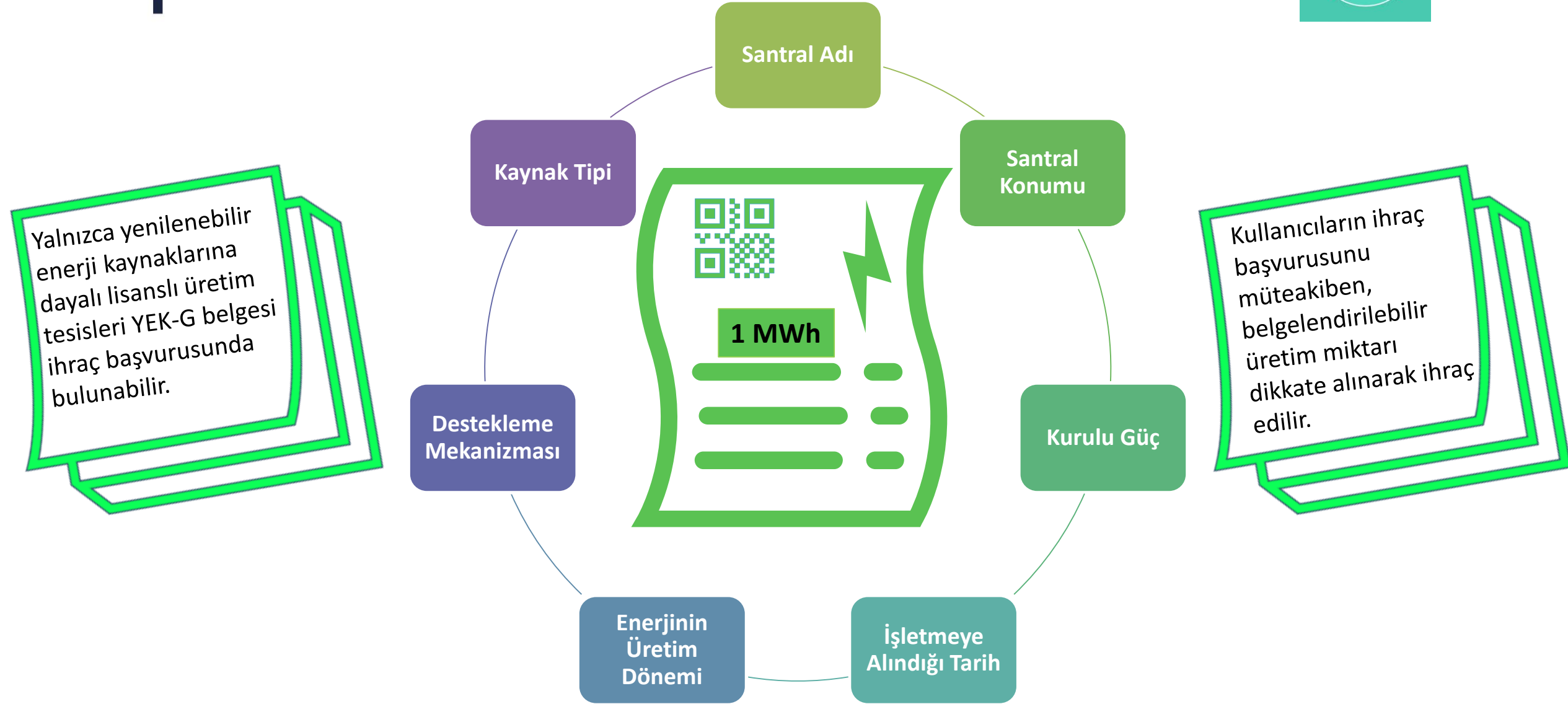
İLGA

Sistem katılımcısının hesabında bulunan ve üretim tarihi üzerinden **12 ay geçerek hükmünü kaybeden YEK-G belgesini** ifade eder.

İFŞA

Tüketicilere, tedarik edilen enerjinin kaynağı hakkında **bilgilerin sunulmasını** ifade eder.

YEK-G Belgesi

YEK-G Sistem Kullanıcısının;

Ticari Unvanı :
Ticaret Sicil Numarası :
Yetki Belgesi Numarası :

Üretim Tesisinin;

Adı :
İlk Kabul Tarihi :
Elektriksel Kurulu Gücü :

Kaynak Türü :

Üretim Tesisinin Bulunduğu Ülkenin Adı :

Tescil / Kimlik Numarası :

Üretim Tesisinin Konumu :

Üretim Dönemi Başlangıç / Bitiş Tarihi :

YEK-G Belgesinin İhraç Edildiği Tarih / Saat :

Üretim Tesis Teknolojisi :

YEKDEM'e Dahil mi? :

Diğer Bilgiler :

Her biri 1 MWh elektrik üretimine tekabül eden elektronik belgedir.

YEK-G Belgesi, ilgili belgeye konu olan 1MWh'lık elektrik enerjisinin üretildiği aydan itibaren 12 ay boyunca geçerlidir.

Yenilenebilir Enerji kaynaklarından üretilen enerjinin kaynak tipi ile belirlenen çevresel değerini ve diğer niteliklerini gösterir.

İtfa belgeleri aşağıdaki bilgileri içerir;

*İtfa bildiriminde bulunan tedarikçiye dair bilgiler.

*İtfa işleminin ilişkilendirildiği tüketicilere ilişkin bilgiler.

*İtfa edilen YEK-G belgelerine ilişkin bilgiler.

*İtfa işleminin gerçekleştiği tarih.

*İtfa işlemine konu tüketim dönemi.

*İtfa işlemine konu toplam tüketim miktarı.

Adına itfa bildirimi gerçekleştirilmiş bir tüketici için, aynı tüketim dönemi için başka bir tedarikçi tarafından itfa bildirimi gerçekleştirilemez.

X

İtfa Detayları

İşlem Türü:	İtfa	
İtfa Tarihi	05/11/2020	12:50:26
İtfa Numarası	525004645	
İtfa Durumu	Tamamlandı	

Organizasyon Adı :	ACK ENERJİ	Yararlanıcı Taraf Adı :	Tuğuş Anonim Şirketi
Organizasyon Hesap Numarası :	12433413413	Yararlanıcı Türü :	Son Tüketici
Organizasyon Adresi :	Sihhiyeciler Mah. Acılı Sok. No: 34 / 9 Hasburunlu Manisa Türkiye	Vergi Numarası / TC Kimlik Numarası :	123145646565
Ülke :	Türkiye	Adres :	Menengic Mah. Tirpan Cad. Ahmet Hamdi Sok. No:23 / 5 Kadıköy - İstanbul
		İtfa Amacı :	İtfa / İtfa - Yeşil Tarife
		Tüketim Dönemi :	Ocak 2020 - Şubat 2020

İhraç Edilen YEK-G Belgelerinin Detayları

Toplam Miktar(MWh): 100						Toplam YEK-G Belgesi Miktarı: 100
--------------------------------	--	--	--	--	--	--

Belge Numarası	Miktar	Kaynak Tipi	Üretim Tesisi	Üretim Dönemi	İhraç Dönemi	Sistem Adı
2366987110 - 2366987119	20	Hidrolik	Keçeli HES	Ocak 2020	Şubat 2020	YEK-G
6454584200 - 6454584279	80	Rüzgar	Çankırı RES	Ocak 2020	Şubat 2020	YEK-G

Üretim Tesisi Detayları

Üretim Tesisi Adı	Üretim Tesisi Konumu	Üretim Tesisi İşletmedeki Gücü (MW)	Üretim Tesisi Kaynak Tipi	Üretim Tesisi İşletmeye Alınma Tarihi	Destekleme Mekanizması
ERC Muğla RES	Eldivan - Çankırı	110	Rüzgar	05.10.2017	YEKDEM
Keçeli HES	Çarşıbaşı - Trabzon	215	Hidrolik	09.02.2011	-

İşbu İtfa belgesi, içerdği YEK-G belgelerinin Piyasa İşletmecisi olan EPIAŞ tarafından İtfa edildiğini tasdik etmektedir. İtfa belgesinde yer alan YEK-G belgeleriyle ilişkilendirilen yenilenebilir elektriğin çevresel nitelikleri yararlanıcı tarafından ilgili tüketim döneminde tüketilmiştir. İtfa belgesinde yer alan YEK-G belgeleridevredilemez ve söz konusu YEK-G belgelerinin başka bir tedarikçiye ve/veya son tüketiciye İtfası mümkün değildir. Bu İtfa belgesinin kopyalanması, değiştirilmesi ve ileriye dönük satışı yasaktır.

EPIAŞ

Yeşil Tarife (YETA)

Yeşil Tarife, yenilenebilir enerji kullanımı teşvik etmeye ve yaygınlaştırmaya yönelik bir tarifiedir. **Mesken, ticarethane veya sanayi grubunda** olan tüketici, gönüllü olarak bu tarifeye geçerek enerjisini yenilenebilir enerji olarak kullanabilmektedir

Bu doğrultuda **Yeşil Tarife**'ye geçiş yapan bir tüketici, aynı elektrik şebekesinden tüketimini yapmaya devam ederken “**yenilenebilir enerji kullanıyorum**” iddiasını YEK-G sistemi ile tedarikçisi tarafından garantileyebilecektir.

Yeşil Tarife (YETA) Süreçleri

Ağustos 2020 itibariyle
*tüketiciler YETA'dan
yararlanabilir.

YEK-G Sistemi açıldığında YETA
kullanıcılarının geçmiş tüketimleri
adetine YEK-G Belgesi itfa edilir.

**YETA'dan sadece K1
statüsünde yer alan
serbest olmayan ve
serbest olma hakkını
kullanmayan
tüketiciler
yararlanabilir.*

* EPIAŞ olarak 1
Ağustos 2020
itibariyle Yeşil
Tarife'den elektrik
tüketimi yapan
tüketicilere YEK-G
belgelerini 2021 yılı
içerisinde devreye
alacağımız YEK-G
sisteminde sunmayı
planlamaktayız.

YETA kullanıcıları tükettikleri elektriğe
ilişkin özelliklere YEK-G Sistemi canlıya
alındığında erişebilir.

İtfa edilen YEK-G Belgelerindeki numara YETA
kullanıcıları ile paylaşılır ve kullanıcılar
tüketmiş oldukları enerjinin içeriğine erişebilir.

Serbest Tüketiciler

Serbest Tüketicilerin Yeşil Tarifeye
girme zorunluluğu
bulunmamaktadır. Serbest
tüketiciler, YEK-G Belgelerine
anlaşmalı oldukları üretici ve
tedarikçilerden temin
edebilmektedir.

Serbest Olmayan Tüketiciler

Bölgelerinde hizmet veren, sözleşme yoluyla elektrik temin ettikleri görevli Tedarik Şirketlerine başvurarak - tükettikleri enerjiyle beraber YEK-G Belgesini temin edebilecektir.

Görevli tedarik şirketleri, tüketicilere tedarik ettikleri elektrik enerjisinin tamamının yenilenebilir enerji kaynaklarından üretildiğini tüketicilerin faturalarına özel bir işaret koymak suretiyle ifşa etmekle yükümlü olacaktır.

Serbest Tüketici Olanlar veya Serbest Tüketici Hakkını Kullanmayan Tüketiciler

YEK-G Belgelerini elektrik enerji temin ettikleri firmadan veya istedikleri bir başka tedarik şirketinden tüketimlerine karşılık talep edebilecektir. (Bu gruptaki tüketiciler, elektrik temin ettikleri tedarikçiden bağımsız olarak farklı bir tedarikçiden de YEK-G Belgelerini temin edebilecek)

Yenilenebilir enerji kullandıklarını YEK-G belgesiyle ispat eden nihai tüketiciler, tedarikçilerden temin ettikleri YEK-G belgelerini EPIAŞ web sitesinde yer alacak "YEK-G Belge doğrulama portalı"ndan doğrulamasını yapabilecektir.

	YEK-G Sistemi Öncesi	YEK-G Sistemi Sonrası
Son Tüketicilerin YETA Kullanması	✓	✓
YETA Kullanıcılarının Yenilenebilir Enerji Kullanımını Doğrulaması	✗	✓
Son Tüketicilerin Yenilenebilir Enerji Kullanması	✓	✓
Son Tüketicilerin Yenilenebilir Enerji Yatırımlarına Katkısı	✗	✓
Kullanıcılara Yenilenebilir Enerji Kullanımını Doğrulaması	✗	✓
Yenilenebilir Enerjinin Üretimden Tüketime Kadar Geçen Aşamaların Kaydı ve Takibi	✗	✓
Tedarikçilerin Tüketicilerine Sunduğu Elektrik Kaynağını İfşa Yükümlülüğü	✗	✓

Yerli

Tamamen yerli ve milli bir sistemdir.

Ekonomik

Rekabetten kaynaklı işlem maliyetlerini daha ekonomik hale getirecektir.

TL Cinsinden İşlem

Yerli bir sistem olduğu için maliyetler yerli para cinsinden olacaktır

Veri Doğruluğu

Verinin üretildiği noktada doğrulaması yapılacak ve YEK-G Belgeler üretilebilecektir.

Gösterge Fiyat

Organize YEK-G piyasası ile her zaman gösterge fiyatlar oluşacaktır. Hem üretici, hem de tüketiciler için doğru fiyat herkese erişilebilir olacak.

YEK-G Sistemi Sıkça Sorulan Sorular

01

Bir üretim verisi, üretim dönemi üzerinden 3 ay geçmeden ihraç edildiği takdirde üretim döneminden itibaren 12 ay boyunca geçerlidir. Örneğin Haziran 2021'deki bir üretim, 30 Eylül'e kadar ihraç edildiği takdirde 30 Haziran 2022'ye kadar geçerlidir. 30 Haziran 2022'ye kadar itfa edilmezse, ilga statüsüne geçip başka işleme konu edilemez.

03

Bir üretim tesisi aynı takvim yılı içerisinde enerjinin niteliğine dair bilgi vermeyi amaçlayan başka bir sertifika sistemine kayıt yaptıramaz. Bir üreticinin 2 santrali varsa 1'i YEK-G sistemine, 1'i diğer sisteme kayıt olabilir.

05

Lisanssız santraller sisteme dahil olamayacaktır.

07

Sistemde gerçekleştirilecek olan ihraç, itfa, ikili anlaşma işlemleri ve organize piyasaya katılım ücretsiz olacaktır.

01

2020 yılında üretilen belgelerin son geçerlilik tarihi ne zaman bitecek?

03

Bir santral hem YEK-G Sistemine hem başka bir sertifika sistemine aynı anda üye olabilir mi?

05

Lisanssız santraller sisteme dahil olabilecek mi?

07

YEK-G Sisteminde ihraç, ikili anlaşma, itfa işleminden ücret alınacak mı?

02

Nihai tüketiciler YEK-G belgelerini sadece tedarikçiden mi alabiliyor? Yoksa direkt olarak üretici ile anlaşarak alabiliyor mu?

04

Kayıt yaptırırken her bir santral için ek ücret alınacak mı?

06

Katılım ücreti ne kadar olacak?

08

1 MWh ve katları ihraç edilebiliyorsa, küsuratlı üretim miktarları ne olacak?

02

Serbest olmayan tüketiciler yalnızca bağlı bulundukları görevli tedarik şirketlerine başvurarak tedarik edilen enerjiyle beraber YEK-G belgelerini temin edebilecektir. Serbest tüketici olanlar veya serbest tüketici hakkını kullanmayan tüketiciler, YEK-G belgelerini istedikleri bir tedarik şirketinden tüketimlerine karşılık talep edebilecektir.

04

Kayıt yaptırırken katılımcılardan yıllık katılım ücreti alınmaktadır (2021 yılı katılım ücreti alınmayacaktır). Santral kayıtları için ek bir ücret gerekmemektedir.

06

2021 yılı için katılımcılarımızdan katılım ücreti alınmayacaktır. Katılım ve diğer ücretlere ilişkin hususlar ilerleyen dönemde belirlenecektir.

08

Her bir fatura dönemi için belgelendirilebilir üretim miktarı belirlenirken, elde edilen miktar verisi 1 MWh ve pozitif tam sayı katları olacak şekilde dikkate alınır. Farklı fatura dönemlerine ilişkin belgelendirilebilir üretim miktarının tam sayı olmayan kısımları en fazla üç fatura dönemi için birleştirilerek ihraç talebinde bulunulabilir.

EPIAŞ

TEŞEKKÜRLER